

Till konstutskottet

Svar på initieringsärende besök Värnamo kommun

Jan Eric Victor (KD) initierar ärendet om att konstutskottet besöker närliggande kommuner för studiebesök kring konstinköp och offentlig utsmyckning.

Förvaltningen informerar om att närliggande kommuner har anställda som enbart arbetar med dessa frågor i form av kulturekreterare eller kulturvetare. Vaggeryds kommun har inte anställda med den formen av utbildning eller kompetens.

Konstutskottet beslutade 2025-02-13 att ge förvaltningen i uppdrag att göra en omvärldsanalys kring hur andra kommuner arbetar med frågorna och tittar på möjligheten att besöka Värnamo kommun och se hur de arbetar med frågan.

Omvärldsanalys kring hur andra kommuner arbetar med frågorna

Omvärldsanalysen omfattar Region Jönköpings län, Jönköpings kommun, Gislaveds kommun och Gnosjö kommun.

Region Jönköpings län har det politiska ansvaret för den regionala kulturplanen och beslutar om mål, prioriteringar och fördelning av medel. Tjänstepersoner inom regionen samordnar utvecklingen och stödjer kommunerna i genomförandet. Arbetet styrs av principen om armlängds avstånd, vilket innebär att politiken fastställer ramar och resurser medan konstnärliga beslut hanteras av sakkunniga tjänstepersoner.

I Jönköpings kommun beslutar kulturnämnden och kommunfullmäktige om riktlinjer och budget för konstnärlig gestaltning. Tjänstepersoner ansvarar för att planera och genomföra uppdrag, upphandla konstnärer och följa styrdokument som enprocentsregeln och kulturplanen, i enlighet med armlängdsprincipen.

Gislaveds kommun har ett politiskt beslutat stadsmiljöprogram som anger inriktningen för konst i offentliga miljöer. Kulturnämnden fastställer budget och övergripande riktlinjer, medan tjänstepersoner genomför projekten och säkerställer att konstnärliga val görs professionellt.

Värnamo har riktlinjer för lös konst där kulturnämnden beslutar om större inköp och gallring. Kulturekreteraren ansvarar för inköp, placering, registrering och underhåll, vilket tydliggör skillnaden mellan politiska beslut och konstnärliga bedömningar.

Gnosjö kommun tillämpar enprocentsregeln genom politiska beslut i kommunfullmäktige och kultur- och utbildningsutskottet, som förfogar över medlen men inte styr det konstnärliga innehållet. Kultursekreteraren leder den konstnärliga processen och hanterar inköp av lös konst, vilket säkerställer att konstnärliga beslut fattas på professionell grund.

I Vaggeryds kommun är det kultur- och fritidsnämnden som har det politiska ansvaret för konstområdet. Konstutskottet beslutar om vilka konstinköp och konstnärliga utsmyckningar inom tilldelade ekonomiska ramar. Utskottet ska följa konstutvecklingen, verka för en representativ konstsamling och tillämpa enprocentsregeln vid gestaltning av offentlig miljö. Samråda med berörda nämnder och förvaltningar vid placering av konst i byggnader och offentliga miljöer tillämpas.

Skillnader mellan Vaggeryds kommun och hur andra kommuner arbetar med frågorna

Region Jönköpings län beslutar om den regionala kulturplanen och fördelar medel, medan tjänstepersoner samordnar utvecklingen. Armlängdsprincipen gäller, vilket innebär att politiken fastställer ramar och resurser, medan konstnärliga beslut normalt hanteras av sakkunniga.

Jönköping, Gislaved, Värnamo och Gnosjö följer denna modell: politiken beslutar om riktlinjer och budget, medan tjänstepersoner ansvarar för upphandling och konstnärliga val. Gnosjö och Värnamo har dessutom detaljerade riktlinjer för lös konst och enprocentsregeln.

Vaggeryds kommun skiljer sig genom att konstutskottet beslutar om inköp och utser vilka konstnärer som får uppdrag enligt enprocentsregeln. Detta innebär en mer direkt politisk styrning av konstvalen jämfört med övriga kommuner där tjänstepersoner har den rollen.

Handläggare

Beata Vilkhed

David Norrfjärd

Förvaltningschef kultur- och fritid

Källor

Regional kulturplan 2023-25 Jönköpings län

Stadsmiljöprogram Gislaveds kommun

Konstpolicy för Gnosjös kommun

Riktlinjer för lös konst Värnamo

Offentlig information från Jönköpings kommuns webbplats